

Αθήνα, 5 Δεκεμβρίου 2022

Αρ. Πρωτ. 695/Σ

ΠΡΟΣ: Πρωθυπουργό της Ελλάδας, κ. Μητσοτάκη Κυριάκο

ΚΟΙΝ.: Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Σακελλαροπούλου Αικατερίνη

ΘΕΜΑ: Τα ελληνικά κόμματα να θέσουν την ανοικτή διακυβέρνηση στο επίκεντρο των πολιτικών τους προγραμμάτων

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Ενόψει των εθνικών εκλογών του 2023, ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών καλεί τα κοινοβουλευτικά πολιτικά κόμματα να θέσουν τις αρχές της ανοικτής διακυβέρνησης στο επίκεντρο του προγραμματικού τους λόγου. Η πεποίθηση ότι οι πολίτες με την ψήφο τους κάθε τέσσερα χρόνια δεν πετυχαίνουν ουσιαστικές αλλαγές είναι ευρέως διαδεδομένη. Στις επερχόμενες εκλογές ενδέχεται να σημειωθεί νέα αρνητική επίδοση συμμετοχής μετά το ιστορικά χαμηλό 57% το 2019. Σε μια περίοδο που η Ελλάδα αντιμετωπίζει κρίσεις όπως η ενεργειακή, και προκλήσεις όπως η καταπολέμηση της διαφθοράς, η ανοικτή διακυβέρνηση αποκτά ζωτική σημασία για την ευημερία του ελληνικού λαού και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς.

Ανοικτή διακυβέρνηση σημαίνει καθημερινή πραγμάτωση της δημοκρατίας, πέρα από την ψήφο κάθε τέσσερα χρόνια. Θεμελιώνεται στην ιδέα ότι η ζωή των πολιτών βελτιώνεται όταν η φωνή τους μπορεί να επηρεάσει καθημερινά τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών και την παροχή

ψηφιακών υπηρεσιών. Οι κυβερνήσεις, και τα θεσμικά όργανα του κράτους, λειτουργούν καλύτερα για τους πολίτες όταν είναι διαφανείς, συμμετοχικές και υπεύθυνες. Οι αρχές της ανοικτής διακυβέρνησης, όταν εφαρμόζονται στην πράξη, διασφαλίζουν ότι οι αξιωματούχοι, στους οποίους ανατίθεται η λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν τη ζωή των πολιτών, ανταποκρίνονται στη συμμετοχή και είναι δεόντως υπόλογοι απέναντί τους.

Η Ελλάδα συμμετέχει από το 2012 στην οργάνωση Open Government Partnership (OGP), μια παγκόσμια σύμπραξη εθνικών κυβερνήσεων και οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών που αναπτύσσουν συνεργατικά μεταρρυθμίσεις για την προώθηση της διαφάνειας, την ενδυνάμωση των πολιτών, την καταπολέμηση της διαφθοράς και την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στη διακυβέρνηση. Ωστόσο, η συμμετοχή της χώρας μας στην OGP υπολείπεται των προσδοκιών μας και των δυνατοτήτων της χώρας, λόγω της συστηματικής παραβίασης των κανόνων συμμετοχής και συνδημιουργίας¹ των Εθνικών Σχεδίων Δράσης. Λόγω αυτής της παραβίασης το 2018 και το 2019, η Ελλάδα βρίσκεται σε καθεστώς “διαδικαστικής επιτήρησης” από το Φεβρουάριο του 2021².

Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα μπορούν να παίξουν αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση ισχυρής πολιτικής βούλησης υπέρ της ανοικτότητας όταν υιοθετήσουν και εφαρμόσουν εμπράκτως τις αρχές της ανοικτής διακυβέρνησης στα προγράμματα και τις προεκλογικές τους θέσεις.

Καλούμε λοιπόν τα κοινοβουλευτικά πολιτικά κόμματα:

1. Να δηλώσουν τη στήριξή τους στη Διακήρυξη της Ανοικτής Διακυβέρνησης³
2. Να περιγράψουν στο κυβερνητικό πρόγραμμα, και στις προεκλογικές τους θέσεις, συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις για την προώθηση της διαφάνειας, της συμμετοχής και της λογοδοσίας καθώς και για την αξιοποίηση της τεχνολογίας για το σκοπό αυτό.
3. Να δεσμευτούν ότι, στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής τους δραστηριότητας, θα ελέγχουν την κυβέρνηση για πράξεις και παραλείψεις της αναφορικά με το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την Ανοικτή Διακυβέρνηση.

1 <https://www.opengovpartnership.org/ogp-participation-co-creation-standards/>

2 https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2021/03/Greece_Under-Review-Letter_February2021.pdf

3 <https://www.opengovpartnership.org/process/joining-ogp/open-government-declaration/>

4. Να δεσμευτούν ότι θα προσπαθήσουν να συνεργαστούν με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε δράσεις προώθησης των αρχών της ανοιχτής διακυβέρνησης.

Ακόμη πιο συγκεκριμένα:

1. Να διαμορφώσουν προτάσεις για τη βελτίωση της πλατφόρμας της Διαύγειας ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια και η δυνατότητα παρακολούθησης του διαμοιρασμού των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων στους διάφορους τομείς της οικονομίας.

2. Να διαμορφώσουν προτάσεις για το άνοιγμα των διαδικασιών και των δεδομένων που παρέχονται από πλατφόρμες όπως το ΚΗΜΔΗΣ & το ΕΣΗΔΗΣ για τις δημόσιες συμβάσεις, το oregon.gr για τις δημόσιες διαβουλεύσεις, κλπ.

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών ΕΕ/ΛΑΚ προτίθεται να συνεργαστεί σε κοινές δράσεις με τα κοινοβουλευτικά πολιτικά κόμματα που θα θελήσουν να αξιοποιήσουν την ευκαιρία των εθνικών εκλογών, ώστε η επόμενη ελληνική κυβέρνηση να είναι περισσότερο διαφανής, συμμετοχική και υπεύθυνη απέναντι στους πολίτες.

Στο πλαίσιο αυτό ζητάμε να προχωρήσουμε σε συναντήσεις και συζητήσεις συντονισμού με τα πολιτικά κόμματα ώστε να διερευνήσουμε τις δράσεις που μπορούμε να οργανώσουμε από κοινού, ενεργοποιώντας τα Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της χώρας, μέλη της ΕΕΛΛΑΚ, αλλά και τις ομάδες εργασίας της ΕΕΛΛΑΚ που δραστηριοποιούνται στους τομείς ανοικτότητας (δεδομένα, λογισμικό, υλικό, περιεχόμενο, άδειες κλπ).

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΔΣ
Καθηγ. Ιωάννης Σταμέλος